

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 7C/114/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207128
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Borošková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2013:5912207128.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou JUDr. Jankou Dankovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, jej menom Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu **z a m i e t a** .

Odporcovi **s a n e p r i z n á v a** náhrada trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 17.09.2012 doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 si navrhovateľ uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie sumy 175,- Eur z titulu majetkovej škody a sumy 110,64.- Eur z titulu nemajetkovej ujmy, pričom v odôvodnení svojho návrhu uviedol, že navrhovateľ ako oprávnený subjekt navrhol zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku vzniknutú neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 5280026 dlžníkom /povinným/ P., exekučné konanie bolo vedené pod spisovou zn. EX 6966/2011.

Okresný súd Ružomberok vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.5508 009106*. Navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní podal podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora, pričom legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom lehote a že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákone stanovenej lehote, ale napriek tomu, že podaný návrh spĺňal všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené Exekučným poriadkom, resp. Občianskym súdnym poriadkom, sa tak nestalo. V exekučnom konaní vedenom podľa ustanovenia § 44 ods. 7 Exekučného poriadku je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec prerokovaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si spoluprácu s účastníkmi konania majúca svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Navrhovateľ tvrdí, že v

tomto prípade neexistovala a neexistuje okolnosť umožňujúca exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými priet'ahmi pristúpi k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora až po dlhšej dobe.

Nečinnosť okresného súdu Ružomberok nie je ospravedlniteľná, lebo počas špecifického obdobia nevykonával vo veci úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty poškodeného, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Poškodený sa dozvedel o priebehu skutku po doručení uznesenia exekučného súdu zo dňa 18.01.2011 o zmene súdneho exekútora.

Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorú vyčíslil. Vznikla mu majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočnenou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období zbytočne plynúcom medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom, a to vo výške 70.- Eur na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, 40.- Eur udržiavanie a správa informačného systému, 50.- Eur na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumou 15.- Eur teda celkove vynaložil vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky v období zbytočne plynúcom medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom sumu 175.- Eur, ktorá by ho nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene exekútora by dodržal v zákone stanovenú dobu.

Náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 110,64.- Eur je požadovaná, lebo samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prerokovanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania navrhovateľa, že nastanú účinky predpokladané ustanovením v § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky a týmto exekučný súd vystavil oprávnené záujmy navrhovateľa neskorému ukončeniu procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom a nastalo riziko zániku povinného, neskorému ukončeniu procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom a nastalo riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a neskorému ukončeniu procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom a nastalo riziko insolvenčnej povinného. Náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a poukázal na dôvody na podporu svojej žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy: neexistencia účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa a nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva „Každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy.“ Navrhovateľ poukázal na nálezy Ústavného súdu SR týkajúce sa primeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia vo veci porušovania práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a uplatnil si ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania sumu 110,64.- Eur, pričom uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,32.- Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny Ústavného súdu SR /663,88.- Eur za 12 mesiacov v roku = 55,32.- Eur za mesiac/ a v predmetnej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 61 dní. Navrhovateľ poukázal na ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak do podania návrhu odporca na žiadosť pozitívne nereagoval.

Odporca v podaní zo dňa 28.01.2013 doručenom tunajšiemu súdu dňa 01.02.2013 podal návrh na spojenie vecí a žiadosť o predĺženie lehoty na zaslanie písomného vyjadrenia k žalobe a vyjadreniu k odpovedi na výzvu, súd návrh zamietol uznesením č.k. 7C/114/2012-25 zo dňa 01.03.2013 a uznesením č.k. 7C/114/2012-28 zo dňa 01.03.2013 predĺžil odporcovi lehotu na zaslanie vyjadrenia. Odporca v písomnom vyjadrení zo dňa 09.04.2013 doručenom tunajšiemu súdu dňa 16.04.2013 žiadal návrh navrhovateľa ako neopodstatnený zamietnuť, a to z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok potrebných pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a poukázal na nedostatky podaného návrhu spôsobujúce zmätočné podania, keď navrhovateľ uviedol časť dôkazov, ale v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám a z jeho podania nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradného postupu zo strany exekučného súdu, bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu /rozhodnutie Ústavného súdu SR IIÚS 211/2012, spisová zn. IV.ÚS 366/2012, spisová zn. IV.ÚS 374/2012/. Navrhovateľ neuviedol ani kroky podniknuté /k uvádzaným prieťahom v konaní/ na odstránenie neželaného stavu /ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany žalovaného/, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prieťahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti /t. z. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania/. Sťažovateľ má postupovať v zmysle zásady vigilanti bus iura /každý nech si stráži svoje právo/. Všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola doručená odporcovi 23.04.2012, vzhľadom k tomu, že už dňa 27.09.2012 bola okresnému súdu doručená žaloba, je zrejmé, že navrhovateľ ju nepodal po uplynutí šesťmesačnej lehoty, ale skôr a v tom prípade ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Ministerstvo spravodlivosti SR adresoval navrhovateľovi po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody výzvy na doplnenie žiadosti, ale navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a zmaril tým možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z., preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. ustanovujú všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: nezákonné rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote je, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. Exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží žiadosť pôvodnému súdному exekútorovi na vyjadrenie a vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorskeho spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z.z.. Odporca pripustil, že v niektorých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30 - dňovej lehoty od doručenia návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť /exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30 - dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa tak, aby v lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora/. Navrhovateľovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy /podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasledujúcimi zákona č. 757/2004 Z.z./.. Povahu úkonu a zákonom stanovená lehota a lehota, v ktorej sa rozhodlo a nečinnosť navrhovateľa aj nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím aj iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočný prieťah a nesprávny úradný postup. Odporca poukázal aj na ustanovenie § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, podľa ktorého pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi a t. z., že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku materiálnej škody, pretože pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie /s ohľadom na zachovanie kontinuity konania/. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované článkom

48 ods. 2 Ústavy SR je kompetentný preskúmať Ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ústavnou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu /kritéria ako zložitosť veci, správanie účastníka, postup súdu, atď/. Súd konajúci o náhrade škody by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prietahov v súdnom konaní v prípade, ak boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR. Odporca nepovažuje za preukázanú existenciu prietahov v exekučnom konaní. Navrhovateľ sa musel dozvedieť škodu v období pred dňom 23.04.2009 a podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia / oznámenia/ rozhodnutia. Odporca vznáša námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora pred dňom 23.04.2009 / t. z. tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku/. Ak ide o materiálnu škodu vo výške 175,- Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110,64.- Eur, s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Je ju potrebné dokázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody zo strany navrhovateľa a nepreukázal to a rovnako nepreukázal ani nárok na vznik nemajetkovej ujmy, keď s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR je potrebné uviesť, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany Ústavného súdu. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami /skutočnosťami/ preukazujúcimi požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody zo strany navrhovateľa a preskúmanie nároku by bolo znemožnené. Navrhovateľ nepreukázal vznik a výšku škody, a ak sa domáha nahradenia majetkovej ujmy v peniazoch vo výške 110,64.- Eur, čo predstavuje pomernú výšku k čiastke 663,88 Eur za rok prietahov /suma, ktorú v niektorých nálezoch priznal Ústavný súd SR/, navrhovateľ poukázal na viacero náleзов Ústavného súdu SR, kde rozhodoval o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu, každé okolnosti prípadu sú osobitné a vychádzajú z paušálnej sumy 663,88.- Eur, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe "frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery" sú irelevantné v konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba /rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky spisová zn. 30 Cdo/675/2011 „odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo“ a taktiež „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“ nebol zo strany navrhovateľa preukázaný a ani to, akým spôsobom uvedená situácia "ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa". Od povinnosti riadne preukázať vznik a škody navrhovateľa neodbreňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri ich vyčíslení a preukázaním ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva alebo dôverných informácií, teda skutočností, ktorými navrhovateľ exemplárne nespĺnenie dôkaznej povinnosti odôvodňuje. Navrhovateľ nepreukázal vznik škody a ani jej výšku. Odporca poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, keď pri formovaní záveru potrebuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch /potrebné ustanovenie Občianskeho zákonníka zohľadniť/. Charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považuje odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi /ak si navrhovateľ uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu/, nakoľko uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite a poukázal na neexistenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a prípadnou škodou.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,

- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm.a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.1a) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 5 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ v znení účinnom od 01.09.2003, Ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z., konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z., ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 a použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Právna úprava nestanovila povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, došlo k tomu až s účinnosťou od 01.09.2005. S poukazom na § 238 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z., konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, ak ods. 2 neustanovuje inak. Úprava obsiahnutá v § 44 ods. 8 Exekučného poriadku platného od 01.12.2006 sa nevzťahuje na konania, ktoré sa začali pred 01.12.2006, ako vyplýva u § 240 ods. 1/ a 2/ zákona č. 233/1995 Z.z.. Ustanovenie § 238 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z., taxatívne vymedzuje ustanovenia Exekučného poriadku, ktoré sa použijú aj na konania začaté pred 01.09.2005, ale s výnimkou § 44 ods. 7 Exekučného poriadku.

Súd pri odporcom vznesenej námietke premlčania vychádzal a posúdil skutočnosť, že návrh navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 22.11.2010, ale uznesenie tunajšieho súdu č. k. 7Er/16/2003-17, ktorým bolo žiadosti oprávneného na zmenu exekútora vyhovené zo dňa 18.01.2011, bolo doručené dňa 31.01.2011 PZ oprávneného, teda súd mal za to, že dňom 31.01.2011 sa navrhovateľ dozvedel o škode vzniknutej mu tým, že súd nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Návrh navrhovateľa na súd bol podaný dňa 27.09.2012, preto má súd za preukázané, že návrh na začatie konania bol v danej veci podaný včas a námietka premlčania je nedôvodná.

Súd konal a rozhodol /§ 101 ods. 2 OSP/ v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ktorí podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.04.2013, žiadali o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, keď navrhovateľom označené skutočnosti v podanom návrhu sú charakteru, že predpokladajú vylúčenie všetkých sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vo veci. Navrhovateľ nemal oznámené výsledky procesných postupov sudcu a súdu, ktoré sú základom pre spoľahlivé riešenie otázky zachovania nestrannosti súdu a ustanovenie nestranného zákonného sudcu /nie je zrejmé, či bol oboznámený o skutočnostiach predseda súdu, či došlo k prideleniu veci inému sudcovi alebo došlo k predloženiu veci na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1 OSP a či súčasťou návrhu boli aj vyjadrenia ďalších sudcov, nie je zrejmé, ako bolo rozhodnuté súdom uvedený v § 16 ods. 1 OSP/. Je právom navrhovateľa, aby o jeho návrhu rozhodol v prvom stupni samosudca, u ktorého nie sú pochybnosti o predpojatosti a právo o nestranného sudcu je súčasťou práva na spravodlivý proces zaručený Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhovateľ trval na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná. Pomer sudcu k veci /má za následok jeho zaujatosť v danej veci/ vyplýva z právneho záujmu sudcu na prerokováanej veci /môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach - § 22 zákona č. 514/2003 Z.z./.. Žiadosť navrhovateľa a jeho právneho zástupcu o zrušenie nariadeného pojednávania súd neakceptoval, keď zákonná sudkyňa, ktorej bola vec pridelená na konanie a rozhodnutie po oboznámení sa s dôvodmi návrhu právnomu zástupcovi navrhovateľa telefonicky, e-mailom a písomne oznámila, že k prejednávanej veci a k účastníkom konania nemá žiaden vzťah, ktorý by objektívne vzbudzoval pochybnosti o jej zaujatosti. Svojou rozhodovacou činnosťou sa nepodieľala na rozhodnutí súvisiacej s nárokom navrhovateľa /náhrada škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu/. Skutočnosť, že navrhovateľ sa domáha náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu nie je bez ďalšieho objektívne spôsobilá vyvolať pochybnosti o jej nezaujatosti. Povinnosťou zákonnej sudkyne v rámci výkonu svojej funkcie je každú pridelenú vec podľa rozvrhu práce prerokovať a rozhodnúť nestranne, spravodlivo, podľa zákona a na základe skutkového a právneho stavu veci a musí zachovávať profesionálny prístup zahrňujúci profesionálny nadhľad, čo pri zachovávaní sudcovskej etiky dáva záruku nestranného a zákonného rozhodnutia. Zároveň poukázala na to, že nie je dôvodný postup v zmysle § 15 ods. 1 OSP a ani podľa § 12 ods. 1 OSP.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listinných dôkazov založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu spisovej zn. 7Er/16/2003, a zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav.

Dňa 20.10.2003 bol doručený súdnej exekútorke Mgr. Márii Krasňanovej, so sídlom exekútorského úradu Nám. A. Hlinku 36/9 017 01 Považská Bystrica návrh na vykonanie exekúcie oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti povinnému /dlžníkovi/ P., pre vymoženie sumy 14.300.- Sk s príslušenstvom, priznanej oprávnenému notárskou zápisnicou JUDr. Ondrej Ďuriač, notár, so sídlom v Partizánskom, Gen. Svobodu 4, zo dňa 18.06.2003, N 1077/2003, NZ 49619/2003. Dňa 31.10.2003 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdnej exekútorke JUDr. Márie Krasňanovej o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a tunajší súd vydal dňa 04.11.2003 pod č.5508 009106* poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie vyššie uvedenej exekúcie. Dňa 22.11.2010 bol tunajšiemu súdu doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, podaním zo dňa 02.12.2010 bola súdna exekútorka vyzvaná tunajším súdom, aby sa vyjadrila, či si bude uplatňovať trovy exekúcie v uvedenom konaní zároveň bola vyzvaná o zaslanie exekučného spisu a fotokópie osvedčenia o registrácii pre DPH, pričom predmetné podanie bolo dňa 15.12.2010 doručené súdnej exekútorke JUDr. Márii Krasňanovej na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu súdneho exekútora a dňa 05.01.2011 bolo doručené tunajšiemu súdu dané vyjadrenie súdnej exekútorke Márie Krasňanovej k návrhu na zmenu súdneho exekútora. Dňa 18.01.2011 /v lehote 13 dní/ bolo vydané uznesenie tunajšieho súdu č. k. 7Er/16/2003-17 , ktorým bol poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, Exekútorický úrad Bratislava, Záhradnícka 60 vykonaním exekúcie pre vymoženie pohľadávky oprávneného /doručené dňa 31.01.2011/. Poverenie súdneho exekútora /JUDr. Rudolf Krutý, 821 08 Bratislava, Záhradnícka 60/, bolo vydané dňa 06.05.2011 pod č. 5508 014724* tunajším súdom.

Zo spisu nevyplýva, že by navrhovateľ vykonal úkony za účelom odstránenia tvrdených prieťahov v konaní /t.z. či navrhovateľ podal sťažnosť na zbytočné prieťahy v konaní predsedovi súdu, resp. či podal ústavnú sťažnosť na Ústavný súd SR/. Ak súdna exekútorka JUDr. Mária Krasňanová doručila svoje vyjadrenie k návrhu na zmenu exekútora a k otázke priznania trov exekúcie tunajšiemu súdu 05.01.2011, zákonná 30 - dňová lehota uplynula 05.02.2011, avšak súd o zmene súdneho exekútora rozhodol svojím uznesením vydaným dňa 18.01.2011, čo je 13. deň lehoty.

Zmena súdneho exekútora /kontinuita zachovaná bola/ je podmienená tým, že do rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora mala poverenie pôvodná súdna exekútorka a ten pri vymáhaní pohľadávky pokračovať mohol. Bolo potrebné vyžiadať exekučný spis od pôvodnej súdnej exekútorke.

Súd poukazuje na pasívny prístup navrhovateľa v rámci exekučného konania. Súd na porušenie svojho práva žiadnym spôsobom neupozornil, neobrátil sa na predsedu okresného súdu a ani na Ústavný súd SR, a poukazuje na právnu úpravu účinnú ku dňu rozhodovania súdu, na § 1 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote možno vychádzať len z uvedených výsledkov šetrení, resp. rozhodnutí, ktoré súdu v konaní navrhovateľ nepredložil.

V prerokovávanej veci si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 175,- Eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 110,64.- Eur, z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní v zákonom stanovenej lehote. Citované ustanovenie zákona nedefinuje pojem „nesprávneho úradného postupu“, je ním porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní /najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok a je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom/. Súd poukazuje, že nárok na náhradu majetkovej škody v uvedenej výške navrhovateľ nepreukázal a súd nemá preukázanú ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a vynaloženými nákladmi, ktoré sú označené zoširoka a všeobecne bez konkretizácie týkajúcej sa exekučného konania vedeného voči dlžníkovi /povinnému/ P. v súvislosti s tvrdenými prieťahmi súdu, a preto vyčíslenie škody v ad hoc nebolo podložené žiadnymi dôkazmi. Podmienkou pre priznanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003

Z.z., je skutočnosť, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V rozsudku súd nekonštatuje porušenie práva navrhovateľa, nemal preukázanú nemajetkovú ujmu navrhovateľa a ani splnenie podmienky, že konštatovanie práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Súd pripustil, že faktor času môže byť rozhodujúci, avšak v tomto prípade sa jedná o všeobecné pojmy netýkajúce sa daného exekučného konania vedeného proti P. Navrhovateľ neuviedol akými skutočnosťami odôvodňuje riziko zmarenia konania pre stratu kontaktu s povinným, ani insolvenzie povinného a mal sa vysporiadať s otázkou či povinný bol solventný v čase podania návrhu na zmenu súdneho exekútora. Dôkazy navrhovateľ nepredložil. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu, ale je potrebné vychádzať z konkrétnych skutkových okolností prípadu, ktoré tu absentujú. Neboli preukázané zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to vznik škody a nemajetkovej ujmy u navrhovateľa a ani príčinná súvislosť medzi škodou, resp. nemajetkovou ujmov a tvrdeným nesprávnym úradným postupom.

Súd má za preukázané z vykonaného dokazovania, že dňa 22.11.2010 bol Okresnému súdu Ružomberok doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zmysle § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Exekučné konanie sa začalo dňa 31.10.2003. Ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie. Právna úprava neustanovila povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora konal v danej veci priebežne bez zbytočných prieťahov. Súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup /existenciu prieťahov v danom exekučnom konaní/ ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, z uvedeného dôvodu súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na náhradu konania vo výške, ktorá bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku.

Podľa § 151 ods. 1 OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 OSP, ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Predpokladom na to, aby boli účastníkovi priznané všetky trovy konania /§ 137 OSP/, ktoré v konaní účelne vynaložil, je ich riadne vyčíslenie v lehote stanovenej zákonom, v uvedenom prípade je to v lehote do troch pracovných dní odo dňa vyhlásenia rozsudku. Vyčíslenie trov musí urobiť účastník bez toho, aby ho súd musel vyzvať na splnenie tejto povinnosti. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ v uvedenej lehote trovy konania nevyčísli, keď tieto neboli súdu predložené, pričom rozsudok bol vyhlásený dňa 26.04.2013, súd postupoval podľa § 151 ods. 2 OSP.

Z obsahu súdneho spisu nezistil žiadne trov, ktoré by bolo možné odporcovi priznať na náhradu, v dôsledku toho súd nebol viazaný výrokom o prisúdení náhrady trov konania odporcovi v rozsudku, tak ako ho verejne vyhlásil dňa 26.04.2013, a preto odporcovi v písomnom vyhotovení rozsudku náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 OSP/ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§ 205 ods. 1 OSP/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 205 ods. 2 OSP/.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie /§ 205 ods. 3 OSP/.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /§ 251 ods. 1 OSP/.